

STEKLARNE

Celje - skladišče

D-Per

545/1978

1119780636, SEPT

COBISS 0

OSREDNJA KNJ. CELJE

Glasilo OZD STEKLARNE „BORIS KIDRIČ“ in STEKLARSKE ŠOLE
LETO 6 ROGAŠKA SLATINA SEPTEMBER 78

Titov obisk v naši občini

VELIČASTEN DOGODEK . . .

Novica, da se bo tovariš Tito na poti z Brda pri Kranju peljal v svoj rojstni kraj Kumrovec po cestah naše občine, nas je nad vse razveselila. Pohiteli smo pozdraviti našega najljubšega gosta in to kar najbolj najsrečno in odkrito, neposredno, iz bližine... Našega navdušenja ni moglo

skaliti niti spoznanje, da se bo naš dragi Tito ustavil pri nas samo za kratek čas...!

Cestišče, po katerem drvijo železni konjički, se je tistega sobotnega sončnega dne spremenilo v cvetlično preprogo, saj je bilo posuto s cvetjem. Ob poti, po kateri je potoval naš naj-

Pred hotelom Atomske toplice v Podčetrniku so pozdravili tovariša Tita predstavniki družbenopolitičnega življenja šmarske občine in tamkajšnjih delovnih organizacij.

VSEBINA

Najlepše darilo za krajevni praznik

Prvič in prisrčno!

Naši nagrajenci...

Dva rekorda!

Majhno, toda realno povečanje

Medsebojna razmerja
in disciplinska odgovornost

Zakaj mrtvilo?

Pozno, a vendar!

Argusov sprehod

Kadrovske zanimivosti

Pavla Čokl-Ružica

Jurij Majcenič

Zgrešena pojmovanja

Nagradna križanka št. 54

ljubši gost, je bil enkrat en špalir. Se enkrat smo namreč hoteli pokazati, kako zelo ga imamo radi, in mu tudi s tem povedati, da bomo vedno sledili njegovim zamislim.

Iskali smo si, vsakdo, najbolj primeren prostor ob cesti, da bi imeli kar najboljši razgled, ko naj bi se pripeljal Tito. Res da je, zaradi nje-

govega kratkega bivanja v naši občini ostala marsikoga želja, videti ga iz bližine, neuresničena. Transparenti z gesli o Titu, miru, samoupravljanju, socializmu in plapolajoče zastave ter vzklikanje so bili dobrodošlica in iskren pozdrav...

Ostal je nepozaben spomin na Titov obisk in hkrati velika želja po njego-

vem onovničnem ter daljšem bivanju v našem kraju!

Tovariša Tita so v Podčetrtku pozdravili predstavniki društvenopolitičnega življenja naše občine in delovnih organizacij. Dobrodošlico sta mu v našem imenu izrekla predsednik skupščine občine Darko Bizjak in sekretar konference ZKS Smarje pri Jelšah Milan Pugelj.

Titu smo podarili brušen pokal

NAJLEPŠE DARILO ZA KRAJEVNI PRAZNIK

Med potjo z Brda pri Kranju v svoj rojstni Kumrovec se je tovariš Tito ustavil tudi v naši občini in to v Podčetrtku. Za vse občane je bilo to gotovo najlepše darilo za naš občinski praznik — 9. september.

Doletela me je tista čast in sreča, ki jo je mogoče doživeti le enkrat ali zelo redko. Mladinski organizaciji steklarne »Boris Kidrič« in Steklarske šole sta predlagali po dva svoja predstavnika za izročitev darila krajanov

tovarišu Titu. In med temi srečneži sem bila tudi jaz... Presrečna sem, ker so mi zaupali takšno nalogo. Pomeni obenem priznanje za moje delo in obveznost, da bom še naprej delovna in dobra mladinka.

»Tito, naš najljubši gost« je bil napis na hotelu Atomske toplice. In to je bilo tisto septembrsko soboto najbolj zgovoren dokaz, zakaj so se že dopoldne pred hotelom zbrali številni domačini in okoličani... Prišli so pozdraviti svojega dragega voditelja in revolucionarja.

STEKLAR

Najdražjega gosta so v soboto, 9. septembra dopoldne ob poti, po kateri se je peljal proti Kumrovcu, nestrpno pričakovali občani z zastavicami, s šopki in s parolami. Med njimi je bilo mnogo naših najmlajših Titovih oboževalcev.

Zbrali smo se pred Steklarsko šolo in se odpravili v Podčetrtek. Tudi pred hotelom Atomske toplice, kjer naj bi se tovariš Tito ustavil na ko-

Darilo občanov svojemu najdražjemu gostu Titu — stvaritev spretnih steklarskih rok ...

situ, so se zbrale množice ljudi in čakale na trenutek, da pozdravijo svojega predsednika republike. Godba je igrala vesele koračnice, pel pa je tudi pevski zbor. Visokega gosta so pričakali tudi njegova sestrična Ana Kostanjšek, Milka Planinc in Jakov Blažević.

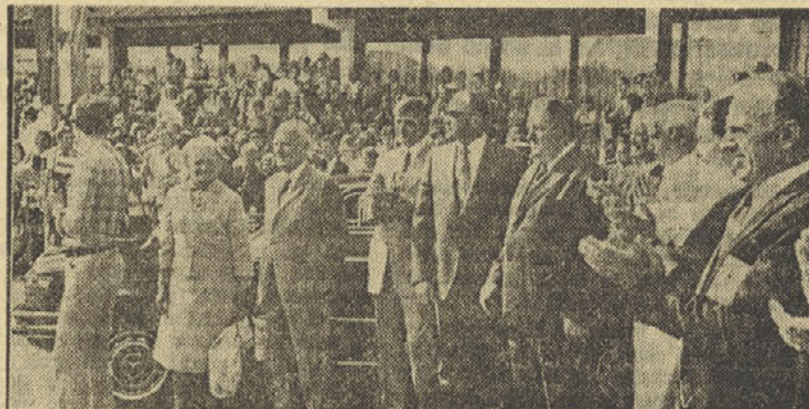
Tovariša Tita smo pozdravili s ploskanjem in z vzkliki. Pozdravili smo tudi njegovo spremstvo, v katerem so bili med drugimi tudi predsednik slovenskih komunistov France Popit, predsednik predsedstva SR Slovenije Sergej Kraigher in sekretar medobčinskega sveta ZKS Janez Zahraščnik.

Presrečni smo bili, ker je bil Tito med nami. Po dobrodošlici, ki mu jo je izrekel predsednik skupščine občine

Šmarje pri Jelšah Darko Bizjak, sta mu dva pionirja izročila šopek cvetja. In potem so vzkliki: »Tito, Tito...« in ploskanje preglasili pevski zbor. Vsakdo bi rad videl dragega Tita čim boljše in mu stisnil roko, seveda pa to ni bilo mogoče ...

Po prisrčnih pozdravih tovarišu Titu, ki so mu jih izrekli najvidnejši predstavniki naše občine, in po izročenih spominskih darilih, so se gostje odpravili na kosilo ... Za nas, ki smo bili določeni podariti darilo v imenu vseh občanov, je napočil srečen trenutek. Bili smo v Titovi bližini. Po pozdravni besedi Davorina Skrinjarića smo našemu predsedniku pokazali pokal, na katerem so vgravirane podobe deklet, ki predstavljajo Titovo skrb za

Pred novim hotelom Atomske toplice so se od predsednika Tita poslovili sestrična Ana Kostanjšek, Sergej Kraigher, Franc Popit, Tone Vidmar-Luka, predstavniki šmarske občine in drugi. Zaželeli so mu srečno pot v njegov rodni Kumrovec in ga povabili, naj spet čim prej pride v Slovenijo ...

Srečna četverka, delegacija mladih steklarne in steklarske šole, ki so izročili tovarišu Titu darilo. Od leve proti desni: Ivan Stejančič, Stefica Forjan, Rosita Majcenić in Davor Skrinjarić.

Kar že tolikokrat, tudi v Podčetrtku stisk rok pionirjema ...

mladino, in golobi, ki ponazarjajo mir. Titu je bilo darilo zelo všeč. Vsem štirim se je s stiskom rok zahvalil,

potem pa se je še pošalil, češ, da mora nekaj podobnega podariti švedski krajljici, ki se je tiste dni mudila na obisku v Jugoslaviji, in pri tem še dodal, da pa tisto gotovo ne bo moglo biti tako lepo kot naše darilo.

Krajevna skupnost Bistrice ob Sotli je podarila Titu sliko Javorškove domačije, ki si jo je pozorno ogledal, predstavniki železničarjev pa so mu podarili knjigo »Razvoj slovenskih železnic«.

Med veselim kramljanjem se je potem tovariš Tito odpravil iz hotela, pred katerim ga je spet pozdravila množica občanov... Kljub premoru zaradi kosila se ljudje niso razšli. Čakali so, da so Tita še enkrat videli in mu ob slovesu zaželeli srečno pot.

Zavedli smo se, kako hitro je vse skupaj minilo. Zeleli smo si, da bi Tito še ostal med nami, a ni mogel. In ni ga med nami, ki si ne bi želel,

da se čimprej ponovno snidemo s njim!

Zame in za druge tri mlade iz steklarne in steklarske šole, ki smo imeli ob Titovem obisku čast, da smo mu izročili darilo, je to dogodek, ki nam bo ostal v trajnem spominu. Zato gre vsa zahvala mladinski organizaciji za zaupano nalogo, ki smo jo opravili z velikim veseljem!

ROSITA MAJČENIČ

Proslavljen krajevni praznik

PRVIČ IN PRISRČNO!

V soboto, 16. septembra, je bila prva proslava krajevnega praznika Rogaške Slatine. V nabito polni dvorani Zdraviliškega doma je bilo zares prijetno vzdušje. Podeljenih je bilo 38 krajevnih pohval, priznanj in nagrad, ki so jih dobili tudi nekateri naši aktivni in že upokojeni sodelavci... V tednu pred praznikom so bile v našem kraju številne prireditve, letos pa smo krajanje svečano potrdili pobratenje s krajanje Rakovice pri Beogradu...

Praznovati nek dan pomeni slaviti nekaj, kar bo ostalo krajanom v trajnem spominu. Pomeni pa naj tudi dan, ko bomo presojali, do kod smo prišli in kakšne cilje si bomo zastavili do naslednjega praznovanja...

In ko so pristojni razpravljali o tem, kateri dan naj bi si izbrali za krajevni praznik Rogaške Slatine, je bil na seji sveta te krajevnje skupnosti za naš praznik izbran 16. september. Soglasje k temu so izrekli vsi krajevni dejavniki, kajti ni bilo dvomov, ali si ta dan pred štiridesetimi leti zasluži posebno pozornost ali ne! Zakaj?

Zakaj krajevni praznik prav 16. septembra?

V svojih zlih načrtih je med zadnjo vojno nameraval okupator izseliti iz Rogaške Slatine veliko prebivalcev, pač vse zavedne Slovence in rodoljube. Začel je že obsežne priprave na to, toda vse bolj ga je pri uredničenju te namere motila nenehna prisotnost vojaške sile — nevidne sicer, pa vendar občutne. Bila je to partizanska vojska, ki se je na najrazličnejše načine zoperstavljala uničevalou slovenskega naroda. S tem pa je vse bolj vlivala našim ljudem novih moči in volje, da so vztrajali kljub okupatorjevemu nasilju do njegovega dokončnega uničenja...

Leta 1944 na jesen se je po prihodu Savinjske doline mudila na območju Cerovca in Plešivca Šercerjeva brigada. Pripravljala je napad na nemško policijsko postojanko v Rogaški Slatini, toda s pomočjo vohljačev je

okupatorju uspelo odkriti nakano partizanov. Toda naši bojovníki, znani po iznajdljivosti, niso potrebovali veliko časa za spremembo bojnega načrta. Odločili so se napasti vlak, ki je 16. septembra peljal proti Celju, saj so bili v njem številni gestapovci in policijski komandant Zellmer, ki so šli tisti dan po pomoč za boj proti partizanom. A niso prišli daleč! V Ratanški vas, kjer je sedaj podjetje KORS, jih je pričakalo neprijetno presenečenje. V zgodnjih jutranjih urah, bilo je okrog pol šestih, so odjeknile eksplozije. Od presenečenja prestrašeni sovražniki, sicer dobro oboroženi, niso bili zmožni nuditi odpra. Taktično dobro pripravljen in hitro izveden napad je rodil sadove. Partizani so zajeli osem policijskih oficirjev z Zellmerjem vred, jih odpeljali na Ravno Cerje in jih po sodbi naglega partizanskega sodišča zaslužno obsodili na smrt.

Številne so še danes priče grozodejstev, ki jih je počel okupator pri nas. Partizanska akcija v Ratanški vasi pa je pomenila mnogim krajanom rešitev pred groznim uničenjem v taboriščih smrti.

Zaradi opisanega je 16. september 1944 zaslužil trajno pozornost. Ta akcija in tisoči drugih akcij proti okupatorju pomenijo velik prispevek k naši svobodi. Pomenijo pogoje za resnično ustvarjanje v svobodni domovini, ki smo jo obnovili in zgradili do takšne stopnje, o kakršni si v tistih časih niti misliti nismo mogli.

V svobodni domovini smo zgradili Rogaško Slatino in okoliška naselja, da nekdanja podoba kraja ni primer-

ljiva s sedanjo. Kjer je nekdanje rastla koroza, kjer so tisti septembrski dan partizani obračunali s sovražnikom, stojijo sedaj sodobna tovarna konfekcije, trgovina, stanovanjski bloki in zasebne hiše. Lahko pa bi še naštevati uspehe, ki smo jih dosegli, toda vselej rajši upremo pogled v prihodnost z mislijo, kaj naj bi še storili, da nam bo še boljše, kajti z doseženim se zadovoljiti bi že pomenilo zaostajati! Samoupravna socialistična družba, v kateri imamo delavci platno in škarje v svojih rokah, je zagotovilo, da bomo kljub kakšni napaki ali slabosti vendarle zgradili družbo srečnih in zadovoljnih ljudi...

Bogat program proslave...

Čeprav smo naš krajevni praznik slavili prvič, tega po vzdušju ni bilo mogoče sklepati. V Zdraviliško dvorano so prišli tako domačini kot tudi številni gostje. In prišli so na svoj račun! Organizatorji so poskrbeli za pester in kakovosten program, v katerem so nastopili godbeniki rudniške godbe iz Trbovelj, ki so zaigrali poleg naše himne in Internacionale še dve skladbi, ki sta izvalili spontano ploskanje udeležencev proslave. Nastopil je tudi pevski zbor zdravilišča, ki je še enkrat dokazal, da so prišla priznanja, ki jih je bil prejel v preteklih mesecih, v prave roke. Program so popestrili še mladi recitatorji in mlada pianistka. O pomenu krajevnega praznika pa je spregovoril predsednik sveta krajevnje skupnosti Ljotze Metelko.

Spontan aplavz je doživel na proslavi predstavnik krajevnje skupnosti, ko je razglasil narodnega heroja Toneta Vidmarja — Luko za častnega meščana Rogaške Slatine. Orisal je vse njegove zasluge v narodnoosvobodilnem boju, saj je bil med najboljšimi sinovi slovenskega naroda, in spregovoril še o njegovem delu v družbenopolitičnih organizacijah v Rogaški Slatini, nakar mu je zaželel, naj bi ostal še dolgo med nami zdrav in zadovoljen.

Osrednji dogodek pobratenje z Beograjcani

Osrednji dogodek na proslavi je bilo pobratenje krajevne skupnosti Rogaška Slatina s krajevno skupnostjo Miljakovački izvori iz Rakovice v Beodu. Gostje so naši krajevni skupnosti podarili monografijo našega glavnega mesta in knjigo o tovarišu Titu, mladim iz Rogaške Slatine pa so izročili ročno delo, ki simbolizira naših šest republik. Spontano ploskanje je nagradilo predstavnika iz Beograda, ki je v zvezi s pobratenjem dejal, da so

nam vrata v bratski Rakovici vedno odprta, kakor da bi bili v svojih hišah. Dodajmo k temu še to, da so med zadnjo vojno, ko je bilo zares najtežje, vrata številnim Slovincem na stežaj odprli v Srbiji. In gost je še dodal, naj bi ostala vsa ta vrata odprta tudi v bodoče vsem jugoslovanskim narodom ter narodnostim!

V počastitev praznika tudi športna srečanja...

V počastitev krajevnega praznika so pripravili naši športniki strelsko tek-

movanje v streljanju z zračnimi puškami, srečanja v nogometu, kegljanju in šahu. Naši strelci, nogometaši in šahisti so zmagali, kegljavnici pa so osvojili tretje mesto... Za dosežene uspehe jim iskreno čestitamo.

Poleg športnih prireditvev, ki so dale svoj pečat slovesnemu vzdušju ob krajevnem prazniku, pa so svoje prispevali tudi pevci s prireditvijo fanovskega večera, pa godba na pihala s koncertom pred Zdraviliško dvorano; ne bi seveda smeli pri tem prezreti tudi otvoritve knjižnice ter izročitve namenu ceste v Spodnjem Sečovem!

Prvič razdeljena krajevna priznanja in nagrade

NAŠI NAGRAJENCI . . .

Ob praznovanju krajevnega praznika so bila letos tudi prvič podeljena priznanja in pohvale osemindesetim zaslužnim krajanom, ki so v zadnjih šestih letih največ prispevali za razvoj krajevne skupnosti Rogaška Slatina. V obrazložitvi je zapisano, kako da komisija ni imela lahkega dela, saj je bilo veliko ustvarjalnih in delovnih krajanov, ki so prispevali za razvoj naše krajevne skupnosti. V roku za zbiranje predlogov in utemeljitev zanje ji je bilo predlagano veliko kandidatov za podelitev priznanja in nagrade.

V tem sestavku predstavljamo naše letošnje nagrajence. Hkrati, ko objavljamo njihova imena in utemeljitve za prejeta priznanja ter nagrade, pa želimo, naj bi s svojo dosedanjo dejavnostjo nadaljevali v dosedanjem slogu. S tem bodo tudi pritegnili k sodelovanju še druge krajanke, da bodo naši novi dosežki še večji. In s tem bo imela komisija pri odločanju, kdo naj bi prejel priznanje in nagrado prihodnje leto, še težje in zahtevnejše delo...

Ivan Boroš

V letu 1978 so prejeli priznanja in nagrade:

IVAN BOROŠ, za prizadevno in požrtvovalno delo v organizacijah za telesno kulturo;

FRANC DOŠLER, za dolgoletno in požrtvovalno delo v organih krajevne skupnosti;

RADO DRENSKI, za požrtvovalno družbenopolitično delo in za delo v organih krajevne skupnosti;

Franc Došler

MIRKO FIRER, za prizadevno delo v organih krajevne skupnosti;

FRANC GAJŠEK, za dolgoletno požrtvovalno in nesebično opravljanje del tajnika krajevne skupnosti;

JOZE HALUZAN, za požrtvovalno družbenopolitično delo v steklarni in v krajevni skupnosti;

INDUSTRIJSKO GASILSKO DRUŠTVO STEKLARNE, za izredne zasluge na področju požarnega varstva;

FRAN KOMERICKI, za dolgoletno aktivno delovanje v organizaciji zveze borcev, v sindikatu in v drugih družbenopolitičnih organizacijah;

JOZE KOVAČIČ, za prizadevno družbenopolitično delo v družbenopolitičnih organizacijah steklarne;

JOZE NARAT, za izredno prizadevno delo v organih krajevne skupnosti, za organizacijo gradnje vodovoda in ceste

Rado Drenski

STEKLAR

na Brestovec ter za delo v družbenopolitičnih organizacijah;

CITA NOVAK, za prizadevno delo v organizaciji socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije;

JOZE PELKO, inž., za dolgoletno opravljanje funkcije predsednika krajev-

ne organizacije SZDL v Rogaški Slatini, za družbenopolitično delo v SZDL in za delo v drugih družbenopolitičnih organizacijah;

MIRKO TRUNKELJ, za požrtvovalno in prizadevno delo v družbenopolitičnih organizacijah, zlasti v krajevni kon-

ferenci SZDL Rogaška Slatina;

LADO TKAVC, dipl. inž., za delo v krajevni skupnosti in za prizadevnost ter aktivnost v teritorialni obrambi.

Vsem prejemnikom letošnjih priznanj in nagrad iskreno čestitamo!

UREDNIŠTVO

Poslovanje v juliju in avgustu

DVA REKORDA!

Julij in avgust sta ponavadi meseca rednih letnih dopustov. To še posebej velja za julij... In če ocenjujemo našo proizvodnjo v teh dveh mesecih s tega zornega kota, potem smemo reči, da je bila zadovoljiva. V odpremi pa smo dosegli celo dva rekorda: odpremili smo za več kot 17 milijonov dinarjev izdelkov, izvozili pa smo za skoraj 650 tisoč ameriških dolarjev!

V juliju in avgustu pa smo zabeležili izpad v uskladiščenju steklenih izdelkov, saj jih veliko ni bilo skompletiranih, zaradi česar se je odprema kupcem zmanjšala. Česar nismo odpremili v juliju, smo odpremili v avgustu.

Povedano najbolj zgovorno kaže tabela 1!

Tabela 1: Odprema v juliju na domače tržišče in na tuja tržišča

Odpremljeno	Kosov	Kilogramov	Vrednost v dinarjih
Domače tržišče	128.268	39.711	5.671.980
Tuja tržišča — izvoz	246.085	51.943	7.946.300
Skupno	374.353	91.654	13.618.289

Skupno smo torej dosegli v juliju vrednost proizvodnje za 13.618.289 dinarjev. Ker smo odpremili že iz omenjenih razlogov le za 10.861.368 dinarjev, je ostalo v skladišču še za 3.011.921 dinarjev izdelkov, ki smo jih odpremili šele v avgustu.

Mirko Frler

Kljub nizki odpremi v juliju pa je finančni rezultat steklarne s stanjem 31. julija še dokaj ugoden. Po fakturirani realizaciji je podoba o naših dosežkih, kakor kaže tabela 2!

Kar je bilo zamujenega v odpremi v juliju, smo nadoknadili v avgustu. To kaže tabela 3!

Tabela 3: Odprema v avgustu na domače tržišče in na tuja tržišča

Odpremljeno	Kosov	Kilogramov	Vrednost v dinarjih
Domače tržišče	95.920	32.382	4.036.474
Tuja tržišča — izvoz	336.731	77.302	11.420.234
Skupno	432.651	109.684	15.456.708

Franjo Gajšek

Tabela 2: Finančni rezultati poslovanja steklarne »Boris Kidrič« po stanju 31. julija 1978 — po fakturirani realizaciji (v dinarjih!)

Kazalci	Fakturirano
Steklo — domači trg	45.160.264,80
Steklo — izvoz	53.225.393,60
Embalaza	595.553,35
Material	680.041,95
Storitve	4.232.629,10
Ostalo	768.519,95
Zaboji	1.829.304,00
Zlato	174.800,55
Ostali dohodki	977.202,75
	106.640.710,05
Ostanek dohodka	5.313.769,00
Regres za letni dopust	— 1.089.444,00
Dotacije za tople obroke	— 1.064.750,00
Čisti ostanek dohodka	3.159.575,00

Jože Halužan

V avgustu je bila proizvodnja za 13,49% večja od julijske proizvodnje, izvoz pa je bil celo za 44% večji. V kilogramih smo naredili avgusta za 19% več kot v juliju, v kosih pa za 15,5% več!

Vsi kazalci kažejo, da je bila proizvodnja v avgustu neprimerno boljša od julijske, na podlagi česar smemo sklepati, da smo bili v avgustu boljše orga-

nizirani v proizvodnji in da smo hitreje skladiščili narejene izdelke.

Tako smo dosegli dva rekorda! Prvič smo odpremili rekordno vrednost izdelkov za 17.194.014 dinarjev, saj do tedanji dosežki še niso presegli 17 milijonov dinarjev v enem mesecu. Rekord pa je bil tudi izvoz, saj smo izvozili za 13.174.749 dinarjev ali za 649.184 ameriških dolarjev, medtem ko doslej

v izvozu v enem mesecu še nismo presegli 500.000 ameriških dolarjev!

Finančnega obračuna poslovanja steklarne z vključno avgustom še nimamo, toda zaradi dokaj visoke realizacije ali prodaje v avgustu smemo računati, da prejšnjih gospodarskih dosežkov nismo poslabšali!

VOJO DJINOVSKI, dipl. inž.

Predlagan je gospodarski načrt za leto 1979 ...

MAJHNO, TODA REALNO POVEČANJE

Skupek informacij o načrtovani proizvodnji, o prihodkih iz prodaje, o odhodkih zaradi porabe surovin, storitev in drugih stroškov imenujemo ponavadi gospodarski načrt. Na podlagi prihodkov in odhodkov pa ugotovimo dohodek ter načrtujemo njegovo razdelitev na dogovorjene obveznosti, na sredstva za osebne dohodke in na sklade.

Načrtovanje je precej zapletena reč, saj moramo predvideti dogodke, ki šele pridejo... Z namenom, da bi bile naše obveznosti čim bolj stvarne in da bi bil predlagani gospodarski načrt steklarne za leto 1979 resnično odraz naših hotenj, smo letos pohiteli s pripravo njegovega osnutka, da ga že v septembru razgrinjamo pred člani steklarskega delovnega kolektiva.

Skrbno preberite v razpravi predložen načrt!

Pred vami je torej gospodarski načrt steklarne za prihodnje leto, ki izhaja iz letošnjih dosežkov, ko uresni-

čujemo gospodarski načrt za sedaj stoo odstotno. Zastavljeno nalogo moremo šteti za obveznost slehernega med nami, zato moramo že sedaj in pravočasno proučiti vse možnosti, da bomo načrt tudi uresničili. In ko bomo imeli načrt pred seboj, ko ga boste torej prebirali, se vam bodo najbrž porodila različna razmišljanja v zvezi z njim! Tako je tudi prav, kajti le na podlagi vsestranskih analiz lahko načrtu še kaj dodamo ali mu tudi kaj odvzamemo. Potlej pa nam preostane le še njegova uresničitev.

Predno se lotimo finančnega načrtovanja za neko obdobje, moramo izdelati delovni koledar in s tem tudi

koledar prostih sobot ter drugih dela prostih dni. Predlog za leto 1979 predvideva, naj bi imeli v poletnih mesecih vse proste sobote. Te bi nadomestili v ostalih mesecih. Kaže tudi resno razmisliti ter proučiti vse možnosti za uvedbo kolektivnega dopusta. Ta naj bi bil — če se bomo zanj odločili — od 1. do 15. julija 1979.

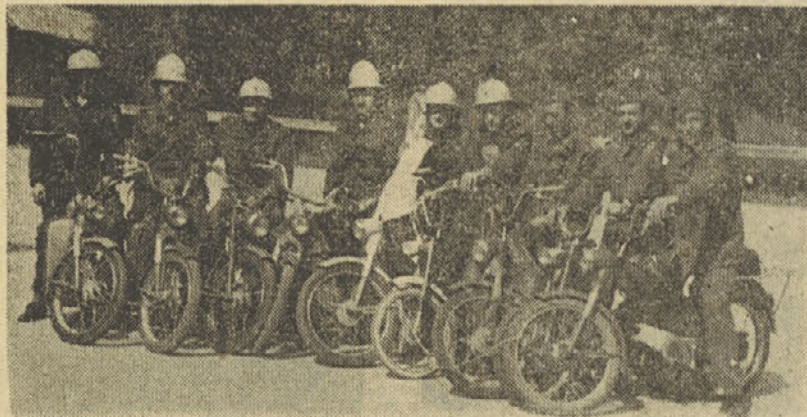
Dve varianti ali možnosti letnega gospodarskega načrta ...

Na podlagi načrtovanih prostih sobot je narejen predlog načrta proizvodnje, prodaje in bruto osebnih dohodkov v dveh variantah — v varianti, da bi izrabili svoje letne dopuste po sedanjem načinu, in v varianti, da bi jih izrabili zvečine med kolektivnim dopustom.

Spored predlaganih prostih sobot za prihodnje leto je naslednji:

To je en del članov našega gasilskega društva, ki jim gre zasluga za letošnje krajevno priznanje!

Franc Komerički

STEKLAR

- januar: prva sobota delovna, ostale proste,
  - februar: prva in zadnja sobota delovni, ostale proste,
  - marec: prva in zadnja sobota delovni, ostale proste,
  - april: prva sobota delovna, ostale proste,
  - maj: prva sobota delovna, ostale proste,
  - junij: prva sobota delovna, ostale proste,
  - julij: vse sobote proste,
  - avgust: vse sobote proste,
  - september: prva in zadnja sobota delovni, ostale proste,
  - oktober: prva sobota delovna, ostale proste,
  - november: prva in zadnja sobota delovni, ostale proste,
  - december: prva in zadnja sobota delovni, ostale proste;
- ponedeljek, 31. decembra, pa naj bi bil tudi dela prost!

Kako izgleda načrt proizvodnje, prodaje in bruto osebnih dohodkov za leto 1979, če ostanemo pri dosedanjem načinu odhajanja na letne dopuste, kaže tabela 1!

Nekoliko drugače izgleda načrt proizvodnje, prodaje in bruto osebnih dohodkov za leto 1979 v primeru, če se odločimo za kolektivni dopust, ko naj bi stroji mirovali od 1. do 15. julija 1979, zaradi česar bi se proizvodnja ustavila, pa tudi prodaja zato ne bi dosegla običajnih rezultatov. Prikaže ga tabela 2!

Poslovni uspeh moramo izboljšati le z zmanjšanjem odpadka!

Iz tabele 3, ki kaže predložen finančni načrt za leto 1979, je razvidno za 18,4 % povečanje prihodkov v primerjavi s prihodki, ki jih načrtujemo za letošnje leto. V primerjavi z reso-

lucijskimi priporočili je to povečanje premajhno, saj se ta zavzema kar za 24 % večje prihodke od letošnjih. Toda naša predvidevanja so vendarle

realna! Upoštevati moramo namreč dejstvo, da v tolikšni meri obsega proizvodnje nikakor ne moremo povečati zaradi naših omejenih proizvod-

Tabela 1: Načrt proizvodnje, prodaje in bruto osebnih dohodkov po mesecih za tozde in delovno skupnost skupnih služb Steklarne »Boris Kidrič« za leto 1979 (v dinarjih!)

Mesec	Število delovnih dni	Proizvodnja	Prodaja	Bruto osebni dohodki
Januar	22	17,500.000	17,500.000	8,350.000
Februar	22	17,500.000	17,500.000	7,800.000
Marec	24	19,000.000	18,000.000	8,350.000
April	21	17,000.000	17,000.000	7,800.000
Maj	22	17,500.000	18,000.000	8,350.000
Junij	22	17,500.000	18,000.000	7,800.000
Julij	21	16,000.000	15,000.000	7,800.000
Avgust	23	18,000.000	18,000.000	8,100.000
September	22	18,000.000	19,000.000	7,900.000
Oktober	24	19,000.000	19,000.000	8,400.000
November	21	17,000.000	17,000.000	8,350.000
December	22	18,000.000	18,000.000	8,000.000
Skupaj	266	212,000.000	212,000.000	97,000.000

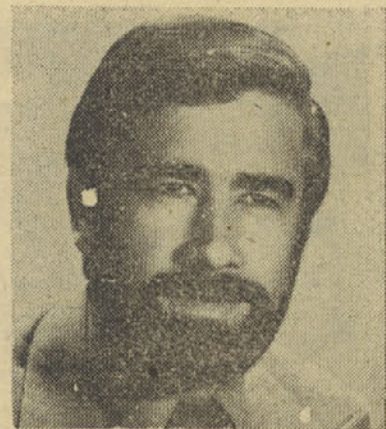
Tabela 2: Načrt proizvodnje, prodaje in bruto osebnih dohodkov po mesecih za tozde in delovno skupnost skupnih služb Steklarne »Boris Kidrič« za leto 1979, če bi bil od 1. do 15. julija kolektivni dopust (v dinarjih!)

Mesec	Število delovnih dni	Proizvodnja	Prodaja	Bruto osebni dohodki
Januar	22	18,000.000	17,500.000	8,350.000
Februar	22	18,000.000	17,500.000	7,800.000
Marec	24	19,500.000	18,500.000	8,350.000
April	21	17,500.000	17,500.000	7,800.000
Maj	22	18,000.000	18,500.000	8,350.000
Junij	22	18,500.000	19,000.000	7,800.000
Julij	11	10,000.000	11,000.000	7,800.000
Avgust	23	19,000.000	19,000.000	8,100.000
September	22	18,500.000	18,500.000	7,900.000
Oktober	24	19,500.000	19,000.000	8,400.000
November	21	14,500.000	18,000.000	8,350.000
December	22	18,000.000	18,000.000	8,000.000
Skupaj	256	212,000.000	212,000.000	97,000.000

Jože Kovačič

Čita Novak

Jože Pelko

STEKLAR

Tabela 3: Osnutek finančnega načrta Steklarne »Boris Kidrič« za leto 1979 (v dinarjih!)

Kazalci	Načrt 1979	Načrt 1978	Indeks 1979/78
Prodaja doma	102,000.000	87,500.000	116,6
Prodaja na tujem	110,000.000	91,348,500	120,4
Prihodki v steklarni	8,000.000	8,000.000	100,0
Ostali prihodki	5,000.000	3,151.000	158,7
PRIHODKI	225,000.000	190,000.000	118,4
Začetne zaloge v 1979	10,000.000	10,000.000	100,0
Porabljene surovine, material	52,500.000	44,700.000	117,5
Porabljena elektrika	5,600.000	4,000.000	140,0
Investicijsko vzdrževanje	5,400.000	4,800.000	112,5
Proizvodne storitve	7,000.000	6,000.000	116,7
Stroški reklame, propagande	1,000.000	350.000	285,7
Neproizvodne storitve	2,200.000	2,000.000	110,0
Drugi materialni stroški	1,500.000	1,300.000	115,4
Dnevnice, terenski dodatki	2,500.000	2,000.000	125,0
Amortizacija	9,000.000	8,000.000	112,5
Nabavna vrednost prodanega blaga	1,100.000	1,000.000	110,0
Drugi poslovni stroški	1,000.000	1,000.000	100,0
ODHODKI	98,800.000	86,150.000	114,7
Zaloge (substancia)	-11,000.000	-10,000.000	110,0
Porabljena sredstva	87,800.000	76,150.000	115,3
DOHODEK	137,200.000	113,850.000	120,5
Dogovorjene obveznosti:			
— kontna skupina 83	8,275.000	6,663.000	124,2
— kontna skupina 84	10,726.000	8,637.000	124,2
ČISTI DOHODEK	118,200.000	98,550.000	119,9
Bruto OD in vročinski dodatek	98,000.000	81,700.000	119,9
Skupaj skladi	20,200.000	16,850.000	119,9
Stanovanjski prispevek	5,880.000	4,900.000	119,9
Posojila nerazvitim	2,200.000	2,000.000	110,0
Poslovni sklad	1,856.000	1,676.000	110,7
Rezervni sklad	2,704.000	2,277.000	118,8
Rezervni sklad — skupni	1,010.000	842.000	119,9
Sklad skupne porabe, regres	3,050.000	2,280.000	133,8
Družbena prehrana	3,500.000	2,875.000	121,7
AKUMULACIJA	16,770.000	14,795.000	113,3

nih zmogljivosti! Edino, kar nam omogoča izboljšati poslovni uspeh, je povečati vrednost proizvodnje z boljšo

kakovostjo dela in izdelkov, to pa pomeni z drugimi besedami, da nam kaže zmanjšati odpadek!

Lado Tkavc

Pogled na eno izmed uspešnih vaj gasilcev našega prostovoljnega gasilskega društva, ki je prejelo krajevno priznanje in nagrado.

Prihodke s prodajo na domačem tržišču bomo povečali za 16 % s povečanjem cen našim izdelkom in z njihovim bolj pestrim asortimentom. Obseg prodaje naših izdelkov na tujih tržiščih bo ostal na letošnji ravni, prihodki iz tega pa naj bi se povečali za 20 % na račun večjih cen, izvoznih stimulacij in devalvacije, to je razvrednotenje dinarja v primerjavi s trdnimi valutami.

Hkrati s povečanjem proizvodnje in prodaje ter s tem tudi prihodkov pa se bodo tudi povečali stroški oziroma dohodki in to za 15 %, kar je vendarle za 3 % manj od povečanja prihodkov. Največji porast stroškov predvidevamo pri surovinah in materialih, električni energiji in pri stroških za reklame. Slednji bodo višji zaradi tega, ker načrtujemo prihodnje leto izdati katalog izdelkov.

Za 20 % večji dohodek in osebni dohodki!

Dohodek ugotovimo tako, da od prihodkov odštejemo porabljena sredstva. Povečal naj bi se za 20,5 %. Z njim bomo pokrili dogovorjene obveznosti do družbe, za katere računamo, da se bodo povečale za 24 %, preostanek — to je čisti dohodek — pa bomo razdelili za osebne dohodke in za sklade.

Naši osebni dohodki naj bi se v prihodnjem letu povečali v primerjavi z letošnjimi za 20 %, seveda pa bodo tudi posledje še vseeno precej pod republiškim povprečjem! Kljub izredno ugodni rasti prihodkov in osebnih dohodkov se ne moremo zadovoljevati, kajti — če natančneje analiziramo naše osebne dohodke na enega zaposlenega delavca — kaj lahko ugotovimo, da smo še vedno za kakšnih 1.000 dinarjev ali sto tisočakov starih dinarjev pod republiškim povprečjem!

Prav omenjeni podatek nas resno opozarja, da bomo morali zelo skrbno proučiti vse razpoložljive možnosti za povečanje proizvodnje in prodaje ter s tem tudi naših prihodkov in za zmanjševanje proizvodnih stroškov, kar bo to tudi pomenilo zmanjšanje od-

hodkov. Poiskati moramo torej vse notranje neizkoriščene rezerve v stroških in v delovnih močeh ter po tej poti povečati dohodek steklarne, ki zagotavlja tudi večji delež sredstev za naše osebne dohodke in za večje sklade.

Skratka, poiskati moramo torej vse vire, ki kakor koli lahko vplivajo na izboljšanje splošnega položaja naše delovne organizacije!

TONE SOVINC,
dipl. ekonomist

Kmalu v razpravi

MEDSEBOJNA RAZMERJA IN DISCIPLINSKA ODGOVORNOST

Med temeljnimi pravicami in dolžnostmi delavcev, ki združujejo delo v temeljnih organizacijah ali v delovni skupnosti steklarne, je tudi urejanje medsebojnih razmerij pri delu ali na kratko — delovnih razmerij.

Za pojem delovnega razmerja je značilno nekaj prvin, ki mu dajejo popolnoma novo vsebino in po katerih se bistveno razlikuje od mezdnih odnosov, v katerih so delavci v sistemu kapitalistične ali državne lastnine proizvodnih sredstev. Te bistvene prvine so predvsem v tem, da delovno razmerje nastaja med samimi delavci, ki so z uveljavljanjem pravice do dela združili svoje delo z družbenimi sredstvi; da tako združeni delavci delajo s sredstvi v družbeni lastnini in da pri skupnem delu z združenimi sredstvi uveljavljajo delavci svoje pravice, uresničujejo obveznosti in odgovornosti pri delu, ki jih imajo na podlagi pravice do dela z združenimi sredstvi.

Medsebojna delovna razmerja delavcev

Odnosi v združenem delu so torej medsebojni družbenoekonomski odnosi delavcev samoupravnih organizacij in skupnosti, ki jih urejajo ustava ter zvezni, republiški in pokrajinski zakoni. Na temelju ustave in zakona o združenem delu urejajo delavci odnose v združenem delu samoupravno z voljo vseh sodelujočih v združenem delu. To urejajo z ustreznimi samoupravnimi splošnimi akti. Medsebojna delovna razmerja delavcev, ki združujejo svoje delo v temeljnih organizacijah in delovni skupnosti steklarne, urejajo s samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo steklarne »Boris Kidrič«. Šesto poglav-

je tega sporazuma vsebuje skupne osnove in merila, na katerih bo temeljilo nadaljnje urejanje delovnih razmerij in ki so enaka v vseh temeljnih organizacijah in v delovni skupnosti skupnih služb. Osnutki teh pravilnikov o delovnih razmerjih že nastajajo, sprejeti pa jih moramo do konca letošnjega leta!

Ne le pravice — so tudi odgovornosti!

V vsakdanjem življenju se pogosto sklicujemo na pravice, ki nam jih dajejo zakon o združenem delu in drugi predpisi o urejanju odnosov v združenem delu, pri tem pa pozabljamo, da so nasproti pravicam postavljene tudi odgovornosti za neizpolnjevanje obveznosti, ki izvirajo iz združenega dela!

Iz tega izhaja, da delavec v združenem delu nima samo pravice, pač pa ima tudi obveznosti in s tem odgovornosti do drugih delavcev iste temeljne organizacije, pa tudi do združenega dela v najširšem smislu. Kršitve dolžnosti in obveznosti, ki jih imajo delavci v delovnem razmerju, nimajo za posledico vedno in samo disciplinsko odgovornost, ampak delimo odgovornost na:

— kazensko-pravno odgovornost za kazniva dejanja, določena v kazenskem zakonu, ki jo lahko ugotovi le kazensko sodišče s pravomočno sodbo;

— upravno-zakonska odgovornost, ki jo ugotavlja redno sodišče v gospodar-

skem sporu za gospodarske postopke oziroma odgovornost za prekrške;

— odškodninsko oziroma materialno odgovornost, to je odgovornost za škodo, ki jo delavec povzroči na delu ali v zvezi z delom;

— disciplinska odgovornost, ki jo delavci sami določajo v svojem samoupravnem splošnem aktu na podlagi zakona in ki tudi sami izrekaajo ukrepe prek svojih organov.

Posamezne odgovornosti se lahko medsebojno prepletajo in je nekdo zato lahko obsojen na primer za kaznivo dejanje, pa bo za isto dejanje lahko tudi spoznan za odgovornega v disciplinskem postopku ter mu bo zato izrečen disciplinski ukrep. Če pa je imelo isto dejanje za posledico tudi škodo, bo obenem tudi odškodninsko odgovoren in bo moral zato povzročeno škodo povrniti!

Disciplinska odgovornost

Bistvo disciplinske odgovornosti je torej odgovornost za tista ravnanja, ki so jih delavci v temeljnih organizacijah ali v delovni skupnosti v svojih samoupravnih aktih označili za kršitve delovnih obveznosti, storjene na delu ali v zvezi z delom, in za katere pristojni organi v temeljni organizaciji ali delovni skupnosti lahko delavcu izrečejo ustrezen disciplinski ukrep po postopku, ki ga na podlagi zakona določa samoupravni splošni akt. Iz tega izhaja, da lahko delavci odgovarjajo le za tista dejanja, ki so v samoupravnih splošnih aktih vnaprej določena kot prepovedana dejanja in za katera so predvidene sankcije ali kazni. V primeru, da se med postopkom za ugotavljanje delavčeve odgovornosti

spremeni samoupravni splošni akt, se uporablja tistega, ki je za delavca ugodnejši.

Disciplinska komisija

Za ugotavljanje delavčeve odgovornosti in za izrekanje ukrepov je najpomembnejši organ disciplinska komisija kot organ prve stopnje. To je osrednji organ disciplinskega postopka in ga do podrobnosti ureja že zakon o združenem delu, zato te ureditve ne morejo spremeniti ali ji kaj bistvenega dodati delavci v svojem samoupravnem splošnem aktu.

Disciplinsko komisijo praviloma oblikujejo delavci v temeljni organizaciji, vendar pa pozna zakon od tega načela tudi izjemo, ko lahko delavci v določenih primerih oblikujejo skupno disciplinsko komisijo. Takšno ima lahko več temeljnih organizacij v isti delovni organizaciji.

Takšne možnosti smo se poslužili tudi delavci steklarne in v samoupravnem splošnem sporazumu o združitvi v delovno organizacijo predvideli, da se lahko delavci posameznih temeljnih organizacij in delovne skupnosti med seboj sporazumno in ustanovno skupno disciplinsko komisijo. Predvideno je tudi, da volijo v takšno komisijo delavci vsake temeljne organizacije in delovne skupnosti po dva člana iz svojih vrst, kar je tudi novost, ki jo prinaša zakon o združenem delu.

Najbrž bi bilo smotno, da imajo takšno disciplinsko komisijo temeljne organizacije in delovna skupnost s sedežem v Rogaški Slatini, medtem ko naj imajo dislocirane temeljne organizacije — to je tiste, ki so v drugih krajih, še naprej svoje disciplinske komisije!

Disciplinski ukrepi

Disciplinska komisija lahko v postopku za ugotavljanje delavčeve odgovornosti spozna delavca za odgovornega in mu izreče ustrezni disciplinski ukrep ali pa ga oprosti odgovornosti. V disciplinskem postopku je mogoče izreči naslednje ukrepe:

- opomin,
- javni opomin,
- razporeditev delavca na drugo delo oziroma na opravljanje druge naloge za določen čas,
- denarna kazen,
- prenehanje delovnega razmerja.

Disciplinski ukrepi so v zakonu naštetih takstativno, kar pomeni, da niti republiški zakon niti samoupravni splošni akt ne moreta dodajati novih ukrepov. Delavcu torej ni mogoče izreči nobenega takšnega disciplinskega ukrepa, ki ga ne določa zakon!

Denarna kazen

Novost pri disciplinskih ukrepih je vsekakor denarna kazen, ki jo stari

zakon o delovnih razmerjih ne pozna. Prej so obstajali samo več ali manj moralni ukrepi, brez materialnih ali gmočnih posledic za kaznovanega delavca, in ukrep z najtežjimi socialnimi in materialnimi posledicami — to je prenehanje delovnega razmerja.

Denarna kazen je zato mišljena kot nekakšno ravnovesje med ukrepi z moralnimi in ukrepi z materialnimi posledicami, vendar pa se nagiba bolj k ukrepom z moralnimi posledicami. Da naj ima denarna kazen predvsem moralne in manj materialne posledice, se kaže predvsem v tem, ker je izrekanje denarne kazni močno omejeno in sicer:

— jo je mogoče izreči samo za tiste kršitve delovnih obveznosti, ki jih kot hude opredeljuje že zakon o združenem delu;

— jo je mogoče izreči samo do desetih odstotkov delavčevega enomesečnega osebnega dohodka.

Izvršitev denarne kazni pa se lahko odloži za čas, ki ga določi samoupravni splošni akt v skladu z zakonom, to je največ za eno leto. To je tako imenovana »pogojna denarna kazen«!

Smisel disciplinske odgovornosti delavcev je predvsem v tem, da jih odvrata od družbeno škodljivih dejanj in da delavci s svojo samodisciplino prispevajo k čim boljšim rezultatom družbene produkcije v celoti.

ALOJZ JUHART

Odgovorimo na vprašanje

ZAKAJ MRTVILO?

Ob vprašanju v naslovu se lahko zamisli sleherni med nami, ki čuti odgovornost za aktivno delovanje družbenopolitičnih organizacij v tozdi in v delovni organizaciji kot celoti! Mrtvilo, da ne rečemo popolna nezainteresiranost večjega dela članov vseh osnovnih organizacij zveze komunistov kakor tudi izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata postaja še bolj očitno prav v času, ko bi morali še kako čutiti delovanje subjektivnih sil družbenega razvoja na dosti višji ravni!

Dokumenti, ki so bili sprejeti na 8. kongresu Zveze komunistov Slovenije in na 11. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije ter dokumenti 8. kongresa Zveze sindikatov Slovenije, pa tudi osnutki dokumentov za bližnji 9. kongres Zveze sindikatov Slovenije, in naloge, ki smo si jih zadali, terjajo od nas veliko aktivnost na vseh področjih... Ti dokumenti pa nam hkrati dajejo tudi trdno podlago za boj proti vsem oblikam odtujevanja svoboščin, pravic in dolžnosti, ki nam jih dajejo ustava, zakon o združenem delu in druge sistemske rešitve.

Na podlagi ustave in zakona o združenem delu in na podlagi vseh omenjenih dokumentov pri nas uveljavljamo novo samoupravno organiziranost in prehod na nove dohodkovne odnose, pri čemer poskušamo določila zakona o združenem delu čim bolj dosledno uresničiti. Na podlagi tega smo tudi že sprejeli nekatere samoupravne splošne akte, nekatere pa še bomo sprejeli. In prav zaradi vsega naštetega je nedelavnost komunistov in odgovornih delavcev v sindikatu pa tudi mladine še toliko manj razumljiva in zasluži ostro kritiko. Ti bi, namreč,

morali biti nosilci akcije, v kateri naj bi razpravljali in izrekli svoja mnenja ter predloge o vseh dokumentih...!

Naštetimo le nekaj resnic, ki potrjujejo to nedelavnost!

Zadnji sestanek komunistov je bil nekje v aprilu, tako da niso bili obravnavani niti dokumenti za 11. kongres jugoslovanskih komunistov. Sindikat je delaven le delno, kajti izvršni odbori se sestajajo občasno, vendar ti sestanki nimajo prave vsebine in ne pritegnejo širšega kroga ljudi.

Najbolj nazorno nam prikaže nezainteresiranost zadnja razširjena seja izvršnega odbora sindikata, ko so bili v razpravi dokumenti za 9. kongres Zveze sindikatov Slovenije. Na sejo — ali boljše rečeno — na dogovor so bili povabljeni člani izvršnih odborov sindikata, komunisti, delegati v delavskih svetih, predsedniki delegacij, vodilni in vodstveni delavci. Od povabljenih se je na primer izmed 108 tistih, ki

naj bi prišli iz tozda osnovna izdelava, odzvalo le 10 delavcev. Še bolj porazna pa je bila slika na skupni seji izvršnega odbora sindikata tozda servisne dejavnosti in delovne skupnosti skupnih služb, saj so prišli izmed 96 povabljenih le štirje delavci?! Sele na ponoven sklic vseh izvršnih odborov in po posebni prizadevnosti vseh predsednikov in sekretarjev je razprava končno le uspela...!

Nedelavnost družbenopolitičnih organizacij se pozna tudi v organih samoupravljanja in v naših delegacijah. Pogosto se zgodi, da je treba delavski svet sklicati kar trikrat, predno je sploh sklepčen. Še slabše je z udeležbo na sejah naših delegacij, naj gre za tisto, ki zastopa naše interese v konferenci delegacij oziroma v zboru

družbenopolitičnih skupnosti, ali za tiste, ki zastopajo naše interese v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti!

Vse povedane resnice nam govorijo o trenutnem stanju in terjajo od vseh odgovornih takojšnje drugačno ravnanje. Enkrat za vselej si moramo postaviti za nalogo in dokazati, da naši sestanki ne bodo več zaradi sestankov, ampak da bodo to delovni dogovori, in da posamezniki in skupine lahko vplivajo na odločitve le, če so za to zainteresirani. Res je sicer, da mora biti vsak za kaj takega tudi ustrezno obveščen o vsem in to pravočasno ter popolno. In plodne seje naredimo lahko le tako, če jih bomo pripravljali skrbno in če bomo morebitne predloge za ustrezne odločitve obrazlagali že

vneprej. Vse to pa zahteva polno zavzetost tako komunistov in sindikalnih delavcev, kakor tudi vseh delavcev v strokovnih službah!

Doslej izkazane nedelavnosti družbenopolitičnih organizacij v steklarni ne moremo in ne smemo trpeti...! Zadnji čas je, da postanemo bolj prizadevni in da politično delo postane zopet bolj razgibano, saj je prav aktivnost komunistov kot vodnikov delovnih ljudi in sindikata kot najbolj množične organizacije delavcev pogoj, da bodo opravljene vse naloge, ki jih pred nas postavlja sistem socialistične demokracije, in da bo s tem zagotovljeno resnično samoupravljanje delovnih ljudi tako v združenem delu kakor v družbenih službah.

FRANC VEHOVAR

Prejeli smo v objavo

POZNO, A VENDAR!

Gotovo se še spominjate — vsaj tisti, ki redno berete tednik »Komunist«, da je bilo v njem 25. maja letos v rubriki »Odgovor mojemu sekretarju« pod naslovom »Pravice mladega komuniste« napisanega veliko, iz mojega zornega kot gledano, nepreverjenih in neresničnih besed! Že takrat sem pisal uredništvu »Komunist«, saj se mi je zdelo, da imam tudi jaz pravico povedati svoje. Minilo je več kakor tri mesece, toda ne vem, iz kakšnih razlogov mi ni bila dana možnost, kakor je bila dana piscu sestavka »Pravice mladega komuniste«, da izrazim svoje poglede o zadevi, o kateri pišemo javno. Zato sem se odločil napisati za našega »Steklarja« nekaj besed v zvezi z omenjenim sestavkom v »Komunistu«. Zavedam se, da ji sicer nekoliko pozno, vendar pa menim, da ni prepozno, ker je to vendarle potrebno...!

Porabil bi več prostora, če bi hotel podrobneje polemizirati z avtorico pisma uredništvu »Komunist« steklobrusilko Zdenko Krošlino in z vse, mi njenimi navedbami v njem, ki se nanašajo name in na mnoge druge, toda na kratko pa vendarle kaže zapisati, da je Zdenka spletila povsem svojestveno pripoved o aprila meseca letos ustanovljeni delovni skupini v naši steklarni, ki ji navažno rečemo brigada!

Za brigadirja sem bil imenovan jaz, Zdenka pa je to (ne)spretno izkoristila za napad name z neresničnimi trditvami. Napisala je, da ima kot mlada delavka in komunistka kaj malo možnosti vplivati na takšno ali drugačno odločitev. Vse pismo je na

pisala v slogu, kakor da nihče nima nič prav razen — seveda — nje, Zdenke, in njenih somišljenikov.

Med drugim je Zdenka tudi napisala: »...Toda delavci v tej brigadi smo kmalu videli, da delo ne teče, kot bi moralo, in se o tem tudi pogovorili. Prišel je dan, ko smo se odločili in mu odkrito in pošteno povedali, da brigade ne vodi zadovoljivo in da se nam bo to, čeprav želimo delati dobro, zagotovo poznalo pri prejemkih...«

To pa je navažna prevara bralcev časnika, kakršne si ne bi smel privoščiti nihče...! O odkritem in poštenem pogovoru, ki da so ga imeli z menoj, ni bilo ne duha ne sluha. Pritožbo zoper mene so oddali med mojo odsotnostjo, ko sem bil na letnem dopustu. Seveda pa to navsezadnje niti ni tako pomembno, saj se imamo delavci vendarle pravico pritožiti zoper koga tudi med njegovo odsotnostjo. Bolj žalostna je ugotovitev, da si ne kateri upajo lastiti pravico, da ocenjujejo nekoga po pičlih osmih dneh od ustanovitve in dela delovne skupine, kakor so to storili Zdenka in njej podobni? Vsakdo ima pravico do svojega pristopa k organizaciji dela in medsebojnemu spoznavanju sodelavcev...! Jaz si takšne pravice, da bi posameznika sodil že po tako kratkem času skupnega dela, nisem privoščil... Ali gre potem očitati mojstrsko miselnost meni, ali pa jo pripisati prav tistim, ki so takrat razglasili svoje poglede za tako »napredne in samoupravne«? Smo mar prezrti dobro znano resnico, da so za sleherno sodbo še kako potrebni otipljivi in neizpodbitni dokazi...!

Nisem kdo ve kako natančno seznanjen z določili zakona o združenem delu, toda nekeje v njem sem vendarle zasledil, da sprejete normative del preverjamo šele takrat, če jih delovna skupina ali posameznik v njej po treh mesecih ne dosega. In da na podlagi tega presojujemo, ali je nekaj narobe z normativi, ali pa je nekaj narobe s tistimi, ki normativov ne dosega...! To je Zdenka očitno prezrla! Iz svojega enostranskega gledanja na problem, ali pa namenoma?

Trditve, da so pritožbo podpisali vsi, v nobenem primeru ne drži, saj so na voljo dokazi za to; zakaj so jo nekateri podpisali, pa bodo podpisniki lahko v prihodnje bolj trezno preiščevali...!

Kaj naj človek reče na to, če si je Zdenka upala trditi, češ da smo v prvem mesecu dela v brigadi dosegali le 88 % normativa, ko pa so vendarle na voljo uradni dokumenti o tem, da smo normativ dosegli 109-odstotno! Morda ne bo odveč, če napišem, da smo priznavali novoustanovljenim brigadam režijo za premostitev spremljajočih začetnih težav, kar se je približno ujemalo z opravljenim delom učencev. In nasploh si je bilo treba že takrat zastaviti vprašanje, zakaj so »prizadeti« zagnali tak vik in krik, ko pa smo vendarle vedeli — in prehojeno obdobje je to najbolje potrdilo — da so tudi druge brigade dosegale normative s 86, 87 do 100 odstotki, in to v več primerih. Pa kljub temu ni prišlo nikomur na misel, da bi zaradi tega zamenjal mojstra!

Naše steklarsko delo je ročno, v skupinah... Posamezniki so bili nekdanj, so še sedaj in bodo tudi v prihod.

nje različno usposobljeni za svoje delo. Zaradi tega so tudi njihovi delovni dosežki različni. In takšni bodo tudi v prihodnje, naj bo to komu vseh ali ne...! Drugo vprašanje pa je seveda, ali bodo temu ustrezni tudi osebni dohodki. Na srečo smo v naši družbi napovedali boj proti uravnalovki in pričakovati je, da bomo namesto boja za odstotke začeli vendarle odločno bitko za nagrajevanje po delu — živem in minulem — in da pri tem ne bomo pozabili na delavsko solidarnost!

Daleč od tega sem, da bi trdil, kako da nisem naredil tudi kakšne napače pri vodenju brigade, resnici na ljubo pa moram povedati, da je bila marsikatera med njimi tudi posledica že hudo skaljenih medosebnih odnosov. Ves potek dogodkov v zvezi z obravnavano zadevo potrjuje, da so nekateri posamezniki z Zdenko vred kajli odnose praktično že prej, predno

smo začeli delati skupaj. Če bi Zdenka hotela in se ravnala po tem, za kar se je bila v javni kritiki tako vneto ogrevala, bi odgovore na številna vprašanja, ki jih je zahtevala v uredništvu »Komunist«, zagotovo lahko dobila v svojem neposrednem delovnem okolju. Besedi »pošteno« in »odkrito«, ki ju je tako rada uporabljala, sta sicer res lepi, Zdenki pa je ušlo le to, da ju ni zrasla ali pa ju ni hotela postaviti na pravo mesto...!

Strinjam se s tem, da moramo vsakršno zadevo pretehtati v celoti in jo obravnavati iz vseh možnih zornih kotov. Brez iht in obrekovanja. Na moj naslov pa je prav slednjega priletelo na pretek. Ob tem moram še zapisati, da so Zdenka in še kdo drug, ki jo je podpiral v njenih prizadevanjih, pozabili, da je poleg nekakšnih pravic, ki jih zahtevajo in se sklicujejo nanje, še druga stran kolajne, ki ji pravimo — dolžnosti. Medsebojno uskla-

jeni, sta obe plati medalje veliko lepši in družbeno zelo koristni.

V kolektiv, od katerega se tako kmalu poslovim, sem vložil vso svojo mladost in vse svoje delovne moči. V skladu s svojimi zmogljivostmi in z znanjem sem vložil tudi kakšen kamenček v njegov mozaik uspehov. Tudi k sreči obrekljivci z ničemer ne morejo zmanjšati, čeprav so to hoteli storiti na nedovoljen način in — ne da bi pri tem izbirali sredstva...

Te vrstice sem napisal z namenom in željo, ker je nujno treba prističi peruti neodgovornem posameznikom. Utegne se sicer zgoditi, da se bodo ti drugič lotili še koga drugega. In če bo ostal ta brez ustrezne zaščite kolektiva, kakor sem ostal brez jaz, bodo pod pretvezo boja za samoupravne odnose spet zasejali seme razdora...! To pa ne bo v prid ne kolektivu in ne širši družbeni skupnosti!

MAKS DJURKOVIČ

Odgovor na pismo, o delegatih in pesem bralcem...

ARGUSOV SPREHOD

»Dragi Argus, hočem reči, opraviževac! Zakaj se praskaš tam, kjer te ne srbi?« mi piše nekdo, ki je pozabil dati prvo besedo v tem mojem sprehodu v narekovanj...

»Poglej,« nadaljuje svoje čvokanje ptič(ka), »mi smo si« — pozabil(a) je napisati, kdo in kateri — »tako lepo zamislili spremembo marsičesa, kar bi nas povzpelo na višjo raven osebnih dohodkov, pa nam ne uspe, ker se niso »poštimali« drugi tako, kakor je treba. Veš, da bi nam pomagal lahko tudi ti, toda ti čvekaš o drugih rečeh. Dokaži, ali se sploh spoznaš na kakšno pametno reč! Napiši tudi kaj o svojem zdravju, saj tako star, kakor si, in najbrž bolan tudi, potrebuješ domačo »nego« ter bukov štrudl, da bi te malo spametovali...!«

Hvala lepa za pismo, čeprav — po pravici povedano — bi mi bolj teknila kakšna nežna misel in ne takšen nadev! Pa kaj moremo, če naše življenje ni stekano iz samih lepih reči? Ne jačikujemo zaradi malenkosti, saj hudič ni tako črn, kakor ga rišemo...!

Se strinjaš ptič(ka) da ostaneva dobra prijateljca tudi po tem sprehodu!? Seveda, če se le ne bom spet pregrešil in te morda znova »zahakljala«...!

Takšnih, ki so se »poštimali« tako, kakor se spočobi, je veliko. Le bodi moj sopotnik ali sopotnica in boš videl(a), da ne doš uspel(a) najti tistih, drugih! Kamor sem prišel, je bil napev po tvojem okusu. In ker sem se sprehodil po vseh tozdih, delovni skupnosti skupnih služb in po vseh mogočih od-

delkih, sem z »veseljem« ugotovil, da je precej izmed tistega »O. K.«... Kje je torej resnica?

Pametnih reči je toliko, da bi bil prostor, namenjen mojim sporočilom, odločno premajhen. Zal, resnica je, da se jaz ukvarjam bolj s tistimi, ki ne sodijo ravno v to kategorijo, z namenom, da bi prispeval svoj delež k odpravi kakšne med njimi.

In hvala za vprašanje po zdravju! Je kar dobro! Skoraj ne potrebujem domače »nege«, niti bukovega štrudla ali palice, kakor se temu drugače reče. O starosti pa ne gre izgubljati besed, saj sem ravno sedaj v najboljših letih, čeprav me kdaj pa kdaj daje omahitis. Terapija, ki so mi jo predpisali pred kratkim, bo dobro zalegla. Ta pa je približno takšna, kakor za nekatere kategorije sodelavcev. Ker so med nami mladi starčki in stari mladeniči, bo veljala za večno: več tablet »pogumisa«, več kapljic »vakcijusa«, manj tablet »nesklepitisa«, dosti manj »pasivitisa«, ipd. Če vse to zmešamo in dodamo še kaj zraven, nam bodo znaki izboljšanja kaj kmalu pred očmi in tudi v žepih!

Glej ga, zlomka, skoraj bi bil pozabil na svojo vsakdanjo obveznost, ker sem se tako zaklepetal s teboj, tič(ica)! Zato na delo oziroma na sprehod!

Najbolj srečen sem bil, ko so bile pred časom ambulante v Rogaški Slatini in pri vas v steklarni kar prazne, saj je bilo težko najti koga, ki bi mi pomagal. Sem že zdrav, saj si ne

upam tvegati poti v ambulante, ker se mi utegne pripetiti, da bom časovno na istem, le žep mi bo nekoliko lažji, ker je bolnišnica po lanskoletnem povprečju. Tako sem, sicer bolj za sebe »molil« in se spominjal minulih časov, v katerih smo lepo peli o urejeni zdravstveni službi v Rogaški Slatini potem, ko bomo zgradili zdravstveni dom.

Pikolovski sem res bil ob zahtevi, da bi šel rad na kakšen sestanek ne le naših ampak tudi drugih delegatov, s katerega bi rad prinesel kakšno novico... Pa se mi ni posrečilo! V večini primerov so mi postregli s približno takšnole: »Oprostite, Argus, nimamo nobenega zagotovila, da bodo naši delegati sploh prišli na sejo!« Mogoče pa mi bo le uspelo zabeležiti kot raliteto ali posebnost, da bo zagotovljena sklepčnost na kakšnem sestanku?

Srečna okoliščina zame je, da nisem na seznamu vodilnih ali poslovnih delavcev, kajti nekateri so tako »mežnik«, da bi mi namesto bukovega štrudla podarili tudi kakšen sunek z bodalom med rebra. Oh, kako so nekateri »ubošćiki«, pa se celo poslovodje drznejo zahtevati delovno disciplino od njih. Nak, tako ne bo šlo več, tovarišija! Se bo treba pogovoriti o izdaji licenc nekaterim, da bi pač delali — po svoje.

Udeleženci proslave krajevnega praznika Rogaške Slatine so šli v Zdraviliško dvorano s strahom, ker so se bali bliskanja fotografskih aparatov, saj so bili na programu sila važni do-

godki, ki naj bi jih ovekovečili. Poneje pa se je izkazalo, da je bil tak strah povsem neutemeljen, saj ni bilo na spregled nobenega fotografa. Pa nazdravje!

Eni me imajo za starega, drugi pa me imajo za mladega. Končno, ni važno ne eno ne drugo. Kritizirate in hvalite me. Kakor pač nanese. Vse skupaj vas imam vseeno rad in vam za konec tega mojega sprehoda podarjam tole mojo pesniško storitev:

ARGUSOVA PESEM

Ringa, ringa, raja,
Argus pa nagaja...
Prinesel bo novice,
ki polne so resnice.
Odpravi se na sprehod,
poroča od tam in od tod.
Zelo »fajna« se nam zdi,
če na vrsti nismo mi.

Ko soseda nam predstavi,
brž pravimo, ta je pravi.
Ko našteje naše grehe,
seže ogenj gor do strehe.

Mislim resno; brez norosti:
skritiziraj vse slabosti!
Toda, objektivni bodi,
ker le to sadove obroditi!

Prisrčen pozdrav
vaš ARGUS

Prišli – odšli – poročili – rodili so se

KADROVSKE ZANIMIVOSTI

V avgustu je prišlo v steklaro 22 novih delavcev, odšlo pa jih je 12. Poročilo se je 6 delavcev, petim delavcem pa so se rodile hčerke.

Tozd osnovna izdelava

Prišli: odnašalci Darko Bedeniković, Jože Bele, Edo Govedič, Josip Halužan, Ivan Kralj, Alojz Sedenik in Anton Završki. Odšli: krogličar Slavko Podhraški, ki je umrl; pomočnik Jurij Majcenič, ki se je upokojil; krogličarji: Anton Esih, Josip Gluhak in Adolf Mikša, ki so odpovedali delovno razmerje, Zlatko Kovačič in Vlado Vrabec pa sta samovoljno zapustila steklaro.

Tozd dodelava

Prišla: čistilka Margareta Fendre. Odšla: izmenovodkinja rezalk Pavla Sokl, ki se je invalidsko upokojila.

Tozd kristal

Prišli: steklobrusilci Cvetka Artič, Miro Cerovski, Rozalija Fideršek, Jožica Gaberšek, Marija Ingolič, Jože Kovačič, Anica Kučič, Zlatka Rampre in Terezija Zidar. Odšla: steklobrusilka Darinka Plemenitaš, ki je odšla na poklicno rehabilitacijo.

Tozd dekor Kozje

Prišla: steklobrusilka Vlado Levstik in Franc Vončina.

Delovna skupnost skupnih služb

Prišli: ekonomski tehnik Metka Sket in akademski slikar Karel Plemenitaš. Odšla: sprotni kontrolor Franc Kregar in obračunovalka osebnih dohodkov Cvetka Stramenščak.

Vsem novim sodelavcem želimo mnogo delovnih uspehov in osebnega za-

dovoljstva. Tistim, ki so nas zapustili in si šli iskat boljše delo drugam, pa želimo, da bi ga tudi našli!

Poročile so se

Poročili so se: Marija Eker — Putanec, Helena Grgurinović — Kastelič, Irena Melcer — Jutriša, Marija Pelko — Natlačen, Božena Salman — Kanič in Veronika Tadina — Ferčec.

Vsem novoporočenkam želimo mnogo sreče na novi življenjski poti!

Rodile so se

Rodile so se: Metka Colnarič — hči Stanka, Sonja Šmit — hči Janeza, Nataša Tomine — hči Vere, Špelca Žgajner — hči Marije in Liljana Zivičnjak — hči Vjekoslava.

Staršem čestitamo, novorojenčkom pa želimo veliko sreče v življenju!

UREDNIŠTVO

Upokojena sodelavca

PAVLA ČOKL-RUŽICA

Cernošetova Pavla, kakor smo jo imenovali dolga leta, se je pred nedavnim poslovlila od nas, ker je odšla v invalidski pokoj. Rodila se je leta 1928 v Jurkloštru. Njen oče je bil dolga leta član naše delovne organizacije, Pavla pa se mu je pridružila leta 1945, ko je sedla za steklobrusilski stroj. Po njenih besedah jo je navdušil za steklobrusilski poklic pokojni Vinko Karat...

Pavla se dobro spominja povojnih časov, ki so bili težki in lepi hkrati. »...Bilo je treba delati in dosegati norme na delovnem mestu, v popoldanskem času pa graditi združne domove, delati na ekonomiji itn...« pripoveduje.

V tistih časih niso spraševali — ne

stari in ne mladi — za uro, dan ali noč! Nič jim ni bilo težko, ker so dočakali težko priborjeno in pričakovano svobodo, v kateri so potem zgradili toliko novega.

»Velika je razlika med delovnimi razmerami danes in nekdaj,« nadaljuje Pavla in v isti sapi še razlaga: »Pred pričetkom dela smo morali najprej otajati pozimi led v škafih z vročim steklom ali z drugimi vročimi predmeti. Preden smo pričeli z delom, smo si morali zakuriti — če bi jih sploh tako smela imenovati — v pečeh.«

Kljub težkim delovnim razmeram pa je Pavla vestno opravljala svoje delo, kar dokazuje tudi knjižica o nazivu udarnice.

Bolezen pa je Pavlo odtrgala od brusilnega stroja. Postala je pregledovalka stekla in opravljala to delo polnih dvanajst let. Nazadnje je bila vodja izmene v rezalnici, od koder pa je bila invalidsko upokojena.

Pavlo ali po ilegalnem imenu Ružico naj predstavimo tudi iz časov NOB. Bila je terenska delavka v Kamencah, ko je tam bivala od leta 1943 pri stari mami. Od tam je nosila sanitetni in propagandni material na Kozjansko, skrbelo je za živilske karle in podobno. Samo z njeno izvirno hladnokrvnostjo in iznajdljivostjo ji je uspelo nešteto krat preslepiti sovražnika in ga napotiti v napačno smer pri iskanju terencev. Rešila je svojega

strica gotove smrti, ko je ob neki priložnosti zadrževala več Nemcev in jim pripovedovala vse mogoče, le o tem ne, kje je stric. Spominja se Pavla tudi, da je bil v hiši stare mame ob neki priložnosti pokojni Boris Kidrič s enim izmed svojih tovarišev, toda

takrat ga niso poznali in šele pozneje je zvedela, kdo da je to bil.

Iz tega kratkega preleta Pavline preteklosti in delovanja med narodno-osvobodilnim bojem smo se gotovo prepričali, da je bila naša sodelavka zavedna mladinka!

Pavla je premagala hudo bolezen in sedaj, bolj krhkega zdravja, živi v svojem domu, ki sta si ga zgradila z možem. Želimo ji, da bi uživala sadove svojega trdega dela še dolgo, dolgo vrsto let!

FRANC KOMERICKI

JURIJ MAJCENIČ

Naš Jurek se je rodil v sedemčlanski zagorski družini, katere štirje otroci so bili zaposleni v naši steklarni. Jurek se je najprej zaposlil v steklarni »Straža«. Bilo je to med vojno, leta 1942. Tam je nadaljeval delo tudi po vojni. Leta 1957 pa so ga njegovi sedanjí sodelavci pregovorili, naj pride k nam, kar je tudi storil. Prišel je kot krogičar in napredoval do pomočnika...

Polnih dvajset let je prihajal Jurek

na šiht in med tem časom prehodil veliko korakov. Dež, blato, sneg in druge vremenske nevedčnosti so tisto, kar se mu je vtisnilo v spomin kot nekaj neprijetnega. Bilo pa je tudi veliko veselih uric, doživetih s tovariši in sodelavci. Veseli se, da bodo njegovi nekdanji sodelavci uživali v vožnji z avtobusom in da bo hoja po vsakršnem vremenu šla vendarle v pozabo...

Svoje steklopihalsko delo je Jurek

opravljal z veseljem. Bil je vesten delavec, kar potrjuje tudi naziv štirikratnega udarnika.

Ob odhodu v pokoj je Jurek dejal: »Ko postaneš starejši, postanejo tudi roke bolj okorne in manj uspešne. Zato steklarjem beneficirana delovna doba veliko pomeni!«

Na dolga in zdrava leta, Jurek!

FRANC KOMERICKI

Vpliv alkohola

ZGREŠENA POJMOVANJA

Med številnimi ljudmi prevladuje pojmovanje, da je alkohol prehrana, ki daje moč, da krepí kri in podobno. Analiza pojma prehrana pa pove, da je hranilna snov tista, ki daje telesu moč in ki služi za rast in obnovo tkiva in ki se v njem tudi nalaga kot rezerva, kot rezervna energija. Skratka, hrana koristi organizmu in je nujno potrebna, dočim alkohol te lastnosti nima. Ne samo, da povzroča bolezen — kronični alkoholizem, ampak kvarno deluje še na druge organe. Zato je miselnost, češ da so alkoholne pijače hranilne in okrepcujoče, da dajejo moč in toploto organizmu, popolnoma zgrešena!

Alkoholne pijače dajejo samo subjektivni občutek večje moči, resnica o njegovih učinkih pa je prav nasprotna; po zaužitju se v odvisnosti od količine alkohola v krvi zmanjšuje ne samo človekova delovna storilnost, ampak na splošno upadeta tudi njegova moč in razum. Alkohol širi krvne žile in s tem ustvarja občutek toplote. Posledica tega je večje oddajanje toplote, zato tudi opiti, vinjeni ljudje hitreje zmrznejo. Ze po zaužitju majhnih količin prehaja alkohol zelo hitro iz prebavnega trakta v kri in to v tridesetih do devetdesetih minutah, odvisno pač od količine hrane v želodcu. Za izločanje alkohola iz krvi pa je potrebno najmanj osem ur.

S krvjo pride alkohol v jetra in iz njih potuje po vsem telesu. Ko pride v možganske celice, povzroča motnje v njihovem delovanju: slabi čutilne in duševne sposobnosti ter poleni telesne reakcije.

Od delavca zahtevamo, naj bo na svojem delovnem mestu pazljiv in zbran, kar je še zlasti pomembno pri delu za stroji v industriji, na gradbi-

ščih v gradbeništvu, v prometu pri upravljanju najrazličnejših vozil, pa tudi za steklarje velja to, saj imajo ves čas opraviti s steklom. Pri vseh naštetih in še tudi številnih drugih delih so potrebni jasnost vidnih in sluhnih zaznav, sposobnost koncentracije, hitre reakcije. Za vse to pa je potrebna »jasna glava«, potrebni so torej trezni organi. In z drugimi besedami povedano — nujna je popolna treznost!

Alkoholna omamljenost povzroča dobro voljo in razpoloženje, zapeljivo stopnjuje občutek lastne moči in precejevanje lastnih sposobnosti, zaradi česar vinjen človek neresno ocenjuje nevarnost. Posledica tega so nezgode pri delu in prometne nezgode. Redno čezmerno pitje alkoholnih pijač pa deluje kvarno na vse celice organizma, in daljše uživanje alkohola povzroča okvare posameznih organov. Najpogosteje prizadene prebavni trakt, jetra, ožilje, živčevje in ledvice. V želodcu pride na primer do propadanja funkcionalnega dela želodčne sluznice, ustvarja se vezivno tkivo, sluznica se tanjša in postaja vse bolj anemična,

malokrvna. Začno se bolečine v predelu želodca in neprijeten zadah iz ust. Podobno deluje alkohol na črevesje, zaradi poškodb pa so vse bolj pogoste driske.

Prav tako povzroči stalno uživanje alkoholnih pijač okvare jeter in njihovih funkcij. V jetrih pride do kopičenja maščob v njihovih celicah, zaradi česar nastopi zamaščenje jeter ali steatoza, do izumiranja jetrnih celic in do preraščanja vezivnega tkiva, s tem pa se že začne ciroza jeter.

Posledice stalnega čezmernega uživanja alkohola se pokažejo tudi v zmanjšanju človekove mišične moči, v upočasnjevanju njegovih refleksov in v njegovi majhni odpornosti proti boleznim. Vaporedno s tem se zmanjšuje njegova delovna sposobnost, upada produktivnost, zmanjšuje se število narejenih del ali izdelkov v enoti časa in večje je število neakovostnih izdelkov, napak pri delu.

Alkoholik postane dostikrat nesposoben za delo že v obdobju med 30. in 50. letom starosti, to je v dobi, v kateri bi sicer dosegal najboljše delovne učinke, saj ima takrat šele veliko izkušenj in znanja. Odveč pa je najbrž omenjati, da se alkoholikova življenjska doba skrajša za kakšnih 15 do 20 let.

Vse naštetu, čeprav povedano v skopih besedah, zgovorno priča o škodljivosti čezmernega uživanja alkohola. Zato je prav, da se vseh teh nevarnosti zavedamo že danes, kajti jutri utegne biti morebiti že prepozno!

DANICA SEDMINEK

Za razvedrilo

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 54

Med reševalce, ki bodo sodelovali v reševanju nagradne križanke št. 54 in ki bodo pravočasno oddali ali poslali pravilne rešitve, bomo z žrebom razdelili 150 dinarjev v obliki treh nagrad in sicer: 1. nagrado 70 dinarjev, 2. nagrado 50 dinarjev in 3. nagrado 30 dinarjev.

Rešitve nagradne križanke pošljite na naslov: uredništvo časopisa »Steklar«, steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1, ali pa jo vrzite v nabiralnik za časopis »Steklar« pred vratarsko ložo v steklarni! Upoštevati bomo seveda le tiste pravilne rešitve, ki bodo prispele na naslov uredništva do vključno 20. oktobra letos. Na ovojnico ne pozabite napisati »ZA NAGRADNO KRIŽANKO ŠT. 54«!

Nagrajenci nagradne križanke št. 53, objavljene v »Steklarju« za avgust, so: 1. nagrado 70 dinarjev dobi Erika Kunštek, 2. nagrado 50 dinarjev dobi Martina Stih, 3. nagrado 30 dinarjev pa dobi Slavko Borlak. Vsem nagrajencem čestitamo!

Rešitev nagradne križanke št. 53: vodoravno si sledijo rešitve takole: Georgia, žolna, Albert, klmavec, saldo, Arras, DI, Ita, Soštanjčan, lik, skif, EA, EV, rumenec, pop, c, sekira, Milka, Dolanc, vinjak, askeza in Bergant.

UREDNIŠTVO

SESTAVIL ALOJZ KUBALE	OSNOVA IZOBRAZ- BE	PRIPRAVA ZA NEGO- VANJE NEDGNO- ŠENČKA	KOPNO OBDANO Z NORJEM	TOVARNJA V ZAGREBU	REKA NA PELEPO- NEZU	NAJVEČJI DOSE- ŽEK	STEKLAR	ČETA, TROPA, DRHAL	OSRE- ŽENO IVJE	GRŠKI GLASNIK PRED TROJO	ŠTEVNIK	DELAVKA ROČNEGA DELA, OBRTNJ- CA	LESO- REZEC	KRATICA ZA FIZIKAL. ATMOSFE.
ČLAN PIONIR- ORGANI- ZACIJE							PEVKA VALEN- TANIČ OSTER ZASMEH							
ZANIMI- VOST, MIKAV- NOST														
SOVJE OGLA- ŠANJE											FILM. IGRALKA (NOVAK)			
TRPLJE- NJE					VISOKO ODLIKO- VANJE BARVA IGRALNIH KART						PLIČA STARIH SLOVANOV OTOV ZUPANČIČ		VEČAN- JE	
ERNEST BORŠIČ			KONEC ŽIVLJE- NJA	REKA NA DOLENJSK. OZEK KOS DESKE					BOLGAR. POLITIK (ZIVKOV) GLAS PIŠ- CALKE					
UŽITEK								KRAJ PRI ČAČKU TOMSOV AVTO						
NAS GENERAL ŠPANSKI BOREK (KREACIČ)						DRŽAVA V AFRIKI					LJUDSKA REPUBLI. SLOVENIJA STRON- ČIN			
ZVRST, VRSTA						NEMŠKA REKA URAN				ELEKTRI- CNA MORSKA RIBA				
VINO- RODNA RASTLINA					UMIKA- NJE					KRATICA ANGLESK. VOJNEGA LETAL- STVA				STEKLAR

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Jože Božiček, Jože Halužan, Tomi Kočica, Milorad Kračun, Julij Lončarič, Poldo Ogrizek in Jovo Tišma. Predsednik uredniškega odbora Poldo Ogrizek, predsednik sveta glasila Ivan Siter, glavni in odgovorni urednik Jovo Tišma, tajnica uredniškega odbora Cita Novak. Obdelava in oblikovanje sestavkov Dušan Rebolj, tiskovna zasnova in oblikovanje Leon Rebolj. Uredništvo: steklarna »Boris Kidrič« 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1. Naslov: glasilo delovne organizacije Steklarne »Boris Kidrič« in Steklarske šole Rogaška Slatina. Telefon (063) 810-020. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Naklada 1.800 izvodov. Tiska ČGP Delo Ljubljana.